

6. Приложения

6. Приложения

6.1. РЕЧНИК

➤ Основни понятия:

VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING (VET): **Професионално образование и обучение (ПОО)** – теоретично и практическо обучение, което дава възможност на учениците, придобили необходимите умения и знания, да упражняват дадена професия.

INITIAL VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING (IVET): **Първоначално професионално образование и обучение (ППОО)** – основната дефиниция на ППОО е подготовката на лица, с цел придобиване на знания и/или умения, чрез които да получат достъп до конкретна професия или икономически сектор. (В повечето случаи това е възприетата дефиниция, но във всички страни ППОО е развиваща се концепция и в много отношения тази дефиниция придобива все по съвременно значение. ППОО вече не се счита само за професионално направление, а и за алтернативен път към академичното обучение, съдържащо голям брой елементи, характерни за този вид образование, което пък от своя страна може да доведе до следващо ниво – университетско образование. Поне такъв е стремежа за ППОО).

VET PROVIDERS: ПОО доставчици – Институции /организации/, предоставящи професионално образование и обучение (ПОО)

IVET PROVIDERS: ППОО доставчици – Институции /организации/, предоставящи първоначално професионално образование и обучение (ППОО)

IVET SCHOOL: ППОО училище – Училище за първоначално образование и обучение, в което учениците получават знания и/или умения, необходими за изпълнението на определена професия.

IVET STUDENT: ППОО ученик – Ученик в училище за ППОО – Лице, което посещава учебни курсове за ППОО

TRAINEE: Обучаем – ученик, който изучава и практикува дадена професия. Лице, което преминава обучение за придобиване на професионални умения.

PLACEMENT: Стаж – Провеждане на практическо обучение/стаж на дадено лице на подходящо работно място

WORKPLACE TRAINING: Обучение на работно място/ стаж – стаж провеждан в дадена фирма от ученици, като допълнение към тяхното професионално обучение в училище, и като част от учебния курс.

LOCAL WORKPLACE TRAINING: Местен стаж – обучение на определено работно място, извършвано във фирми, намиращи се в близост до училището или до колежа в страната, в която живее обучаемият.

INTERNATIONAL WORKPLACE TRAINING: Стаж в чужбина – обучение на определено работно място, извършвано във фирми в държава, различна от тази, в която обичайно живее обучаемият. Международната учебна мобилност включва обучаеми, училища за СПОО и приемащи фирми.

6. Приложения

MOBILITY BENEFICIARIES: Ползватели на мобилността – лица, които се ползват от мобилност и целеви безвъзмездни средства. По принцип това са обучаемите.

MOBILITY STAKEHOLDERS: Участници в мобилността – лицата, които са включени в процесите на мобилност

EVALUATION: Оценка – процес на преценяване, обикновено в измерими срокове, на знания, умения и нагласи.

➤ **Задължителни участници:**

Организации или лица, които осигуряват качествено провеждане на международен стаж:

IVET SCHOOL: Училище за ППОО – учебно заведение, предоставящо /за/ ППОО в изпращащата държава, където обучаемите преминават курс за професионално обучение, и което се ангажира с търсене на място за провеждане на международен стаж.

IVET STUDENT OR TRAINEE: ППОО ученик или обучаем - Ученик или обучаем от училище за ППОО: лице, което преминава курсове за ППОО и/или е завършило училище за ППОО преди не повече от 1 година.

COORDINATING ORGANIZATION SENDING COUNTRY: Координираща организация в изпращащата държава – организация, която се ангажира с търсене на място за международен стаж, за ученици от училищата за ППОО в изпращащата държава.

COORDINATING ORGANIZATION HOST COUNTRY: Координираща организация в приемащата държава – организацията, която осигурява места за провеждане на стаж във фирми от приемащата държава. Тя получава от координиращата организация в изпращащата държава запитванията за провеждане на международен стаж.

HOST COMPANY: Приемаща фирма – фирма, приемаща ученика/обучаемия от училище за ППОО за провеждане на стаж.

COMPANY TUTOR: Фирмен наставник – лицето, назначено да ръководи, обучава и оценява обучаемия по време на обучението при провеждане на стаж в приемащата фирма.

SCHOOL TUTOR: Училищен наставник – учител в училището за ППОО, който координира провеждането на стаж на учениците.

➤ **Незадължителни участници:**

SUPPORTING ORGANIZATION: Съдействаща организация – организация, която обикновено работи на територията на изпращащата държава и оказва финансова и логистична подкрепа в процеса на мобилност.

6. Приложения

IVET SCHOOL HOST COUNTRY: Училище за ППОО в приемащата държава – учебно заведение за ППОО в приемащата държава, където се провежда международният стаж, и което би могло да сътрудничи при обучението по време на провеждането на стажа.

➤ **Други понятия:**

WORKING LANGUAGE: Работен език – това е езикът, който подпомага общуването на работното място по време на провеждането на стаж. Това би могъл да бъде както местният език така и всеки друг език, на който могат да общуват събеседниците.

WORK PLAN: Работен план – различни предварително определени дейности, които ще бъдат извършвани от обучаемите по време на техния международен стаж.

PLACEMENT COMPLETION CERTIFICATE: Удостоверение за завършен стаж – документ, подписан от законов представител на приемащата фирма, който удостоверява, че обучаемият е приключил успешно своя стаж във фирмата, според предварително изработения работен план.

TRAINEE'S REPORT: Отчет на обучаемия – документ, изготвен от обучаемия след приключване на стажа, в който той описва своя опит, с помощта на предварително изработен справочник.

6. Приложения

6.2. ПРЕДИШНИ ПРОУЧВАНИЯ ОТНОСНО ППОО ОБУЧЕНИЕ НА МЕСТНО РАБОТНО МЯСТО В СТРАНАТА НА ВСЕКИ ПАРТНЬОР. ОБЩОТО ПРИ ОБУЧЕНИЕТО НА РАБОТНО МЯСТО МЕЖДУ ПАРТНЬОРИТЕ

Тенденции при ППОО обучението: брой ученици на предмет БЕЛГИЯ

Антверпен, Белгия

През 2008-2009 значителен брой от 1804 ученици се записаха в ППОО програмите, представляващи 7.06% от общия брой жители на възраст между 16 и 22 години (6.84% през 2006-2007 и 6.89% през 2007-2008). През 2008-2009 предметите с най-голям брой ученици бяха:

- бизнес науки
- здравеопазване
- персонален имидж

БЪЛГАРИЯ

Добрич, България

През 2008-2009 значителен брой от 5098 ученици се записаха в ППОО програмите, представляващи 55.91% от общия брой жители на възраст между 16 и 22 години (52.42% през 2006-2007 и 53.63% през 2007-2008). През 2008-2009 предметите с най-голям брой ученици бяха:

- хотелски бизнес
- информационни технологии
- бизнес науки

БЪЛГАРИЯ

Пловдив, България

През 2008-2009 значителен брой от 16842 ученици се записаха в ППОО програмите, представляващи 53.52% от общия брой жители на възраст между 16 и 22 години (57.57% през 2006-2007 и 55.86% през 2007-2008). През 2008-2009 предметите с най-голям брой ученици бяха :

- хотелски бизнес
- строителство и строително инженерство
- металообработване

ГЕРМАНИЯ

Бауцен, Германия

През 2008-2009 значителен брой от 8967 ученици се записаха в ППОО програмите, представляващи 18.69% от общия брой жители на възраст между 16 и 23 години (17.08% през 2006-2007 и 18.7% през 2007-2008). През 2008-2009 предметите с най-голям брой ученици бяха:

- металообработване
- хотелски бизнес
- търговия и маркетинг

6. Приложения

Във въпросника от Бауцен възрастовата граница е определена на 23 години, докато във въпросниците на останалите партньори по проекта границата е 22 години.

През Януари 2009 година град Бауцен е имал 41500 жители. 47956 жители между 16 и 23 години живеят на територията на регионалната образователна администрация, където е събрана информацията за ПОО учениците по предмети. Територията на регионалната образователна администрация включва два окръжни района: Бауцен и Гьорлиц (общият брой жители в този район е бил 613780 през Януари 2009 година).

ИСПАНИЯ

Тераса, Испания

През 2008-2009 около 2187 ученици се записаха в ППОО програмите, представляващи 15.10% от общия брой жители на възраст между 16 и 22 години (13.705 през 2006-2007 и 14.29% през 2007-2008). През 2008-2009 предметите с най-голям брой ученици бяха:

- бизнес науки
- електротехника и електроника
- социално-културни и обществени услуги

Географски обхват: град Тераса

ПОЛША

Лодз, Полша

През 2008/09 близо 7791 души се записаха в професионални обществени училища в Лодз, представляващи 13.06% от общия брой жители на възраст между 16 и 22 години (12.41% през 2006/07 и 12.47% през 2007/08). През 2008-2009 предметите с най-голям брой ученици бяха:

- механика, електроника, мехатроника, информатика
- икономика
- гастрономия
- строителство

РУМЪНИЯ

Тимишоара, Румъния

През 2008-2009 към 1947 ученици се записаха в ППОО програмите, представляващи 1.98% от общия брой жители на възраст между 16 и 22 години (2.34% през 2006-2007 и 2.18% през 2007-2008). През 2008-2009 предметите с най-голям брой ученици бяха:

- социално-културни и обществени услуги
- поддръжка на самоходно превозно средство
- строителство и строително инженерство

Във въпросника от Тимишоара са добавени следните предмети въпреки по-малкия брой записани ученици:

- автоматизация на електрониката
- лесовъдство
- бельо и кожарска промишленост

6. Приложения

СЛОВЕНИЯ

Любляна, Словения

През 2007-2008 близо 49891 ученици се записаха в ППОО програмите. През същата година 16424 ученици се записаха в по-висши професионални училища. Обхватът е Словения (национално ниво). Предметите с най-голям брой ученици бяха:

- търговия
- бизнес секретар
- счетоводител

50 най-значими фирми

БЕЛГИЯ

Антверпен, Белгия

Антверпен е второто по големина пристанище в Европа и четвъртото по големина в света. През 2005 г. в пристанище Антверпен се обработват над 160 милиона тона морски стоки. Всяка година, 15 000 океански плавателни съда и над 64 хиляди вътрешни водни плавателни съдове акостират в пристанището. Повече от 140 хиляди души си изкарват прехраната пряко или косвено от пристанище Антверпен. Пристанище Антверпен е незаменима връзка в импортно/експортната верига на Европейския съюз и е център за много търговски дейности в световен мащаб. Контейнерният трафик претърпява бум на растежа от десет до петнадесет процента годишно. Контейнерите държат повече от четиридесет на сто от морския трафик на пристанище Антверпен.

Транспортът и съхранението на стоките са много важни дейности за множество фирми. Има също така и огромна концентрация на химическата и нефтохимическата промишленост. Хиляди работници са заети в рафинериите. Антверпен е и важен център за търговията с диаманти и има различни панаири на диаманти и търговци на диаманти. Градът играе централна роля в националната автомобилна индустрия. Антверпен напоследък се превърна в град на модата, има също и голям брой международно известни дизайнери.

www.antwerpen.be

БЪЛГАРИЯ

Добрич, България

Град Добрич е втория по големина икономически център в северо-източна България. Неговите водещи икономически сектори са:

- храни и напитки (млечни продукти, олио и маргарин, колбаси, тестени изделия, птичи продукти, брашно, производство на хляб и сладкарски изделия, фураж, вино и спиртни напитки, безалкохолни напитки)
- лека промишленост (мъжко и дамско готово облекло, кожи и кожени изделия, обувки, мебели, жакард и текстил)
- машиностроене (автомобилни акумулатори, полуремаркета и контейнери, селскостопански машини, радиатори и филтри за превозни средства, пластмасови изделия за машиностроенето и хранително-вкусовата промишленост)

Други важни отрасли за региона на Добрич са туризма и селското стопанство.

www.dobrichcity.com

www.investbg.government.bg/upfs/58/Dobrich%20Region_Dobrich%20zone.pdf>

6. Приложения

БЪЛГАРИЯ

Пловдив, България

Пловдив се намира в центъра на Пловдивска област и е вторият по големина град в България. Областта е разделена на 18 общини, най-голямата от които е община Пловдив. Област Пловдив осигурява 7.5% от националния БВП. Общият брой на регионалните фирми е над 26 500.

В структурата на предприятията в региона преобладават Малките и Средни Предприятия - 18,13% от общо в тази категория за страната и 97.83% от фирмите в региона. Този вид предприятия дава 13,38% от нетните приходи от продажби и притежава дял от 12% от дълготрайните активи за същия тип предприятия в страната като цяло. Големите предприятия в региона наброяват 142, като нетните им приходи от продажби представляват 9,18% от общия за страната.

Според данните за последния период, секторът на услугите има най-голям принос в област Пловдив с дял от 56.75%, производството заема дял от 40.55%, а аграрния сектор на 2.70 %. Един от основните ключови показатели, а и една от характеристиките на икономическата инфраструктура в региона, е нейният многоотраслов характер. Най-голям дял има хранително-вкусовият сектор, който осигурява 26% от промишленото производство в града и региона. Той е следван от цветната металургия, производството на електроенергия и топлинна енергия, производство на цветни метали, механика и металообработка, машиностроене и оборудване (за хранително-вкусовата промишленост, мотокари т.н.), дървообработване, текстил, обувки, дрехи, електрическа и химическа промишленост, строителството и т.н. Друг важен сектор, в която областта заема лидерски позиции, е туризмът с акцент върху спа процедурите.

www.guide-bulgaria.com/SC/Plovdiv

http://pcci.bg/img/files/yearbook_2009.pdf

www.nest-agency.com/mp_Plovdiv.htm

ГЕРМАНИЯ

Бауцен, Германия

Бауцен, град в Саксония с хилядолетна история, се намира в югоизточната част на Германия близо до Полша и Чешката република. Bautzen притежава отлична транспортна инфраструктура, включително федералната магистрала А4, летище Бауцен-Литен, няколко федерални шосета във всички посоки и немската железопътна система.

Основни отрасли са железопътното и автомобилно производство за търговски цели, производство на резервни части за автомобили, производство на инструменти и калъпи, преработка на пластмаси, телекомуникации, производство на записващи устройства, производство на насаждения, строителна индустрия.

Международни фирми като Филипс рентгенова техника, Бомбардир Транспорт, АФТ автоматика и Транспортни технологии и фирмата за пособия за писане Edding допълват местната строителна промишленост и занаяти на отлично ниво. Бауцен също така се утвърждава като важно място за напредничави технологии чрез нови фирми от иновативни отрасли като информационни технологии и обработка на данни, представени от Водафон и Сферон Технолоджис Гмбх.

www.bautzen.de

6. Приложения

ИСПАНИЯ

Тераса, Испания

Нейната промишленост е станала доста разнообразна от 1980 година насам, когато текстилната индустрия загуби своето преобладаващо място, претърпявайки сериозно реструктуриране. Основните сектори днес са търговия, бизнес услуги, здравни услуги, производството на метали (основно електроника), текстил, строителство и строително инженерство.

www.cambraterrassa.es

www.ajterrassa.es/laciutat/xifres/estudis/eurocities_terrassa.pdf

ПОЛША

Лодз, Полша

Икономиката на региона е концентрирана преди всичко в Лодз, столица на региона, третия по големина и население град - 39% от всички бизнес структури в региона са регистрирани там (2008 г.). Въпреки, че някои чуждестранни инвеститори са се установили там през последните няколко години, фирмите с чуждестранно акционерно участие представляват само 1,7% от всички бизнес структури в Лодз (през 2008 г. - 2.8% увеличение спрямо 2007 г.), и 93% от тях работят в индустрията, търговията и сектора на услугите.

Над 1/3 от фирми, работещи в Лодз са търговски фирми, около 18% от тях са за недвижими имоти, отдаване под наем или услуги в подкрепа на бизнеса и 13,6% са производствени фирми. Тези три сектора представляват 62,6% от всички регистрирани фирми в града. По-надолу в списъка следва строителни (8.2%) и транспортни (7.3%) фирми (2008г.).

Производствени фирми в Лодз произвеждат главно:

- текстил (13.5%)
- хранителни продукти и напитки (9.3%)
- каучукови и пластмасови изделия (7.6%)
- облекла и кожухарство 96.5%)
- метални изделия 96.2%)
- електрически машини 94.2%)

<http://en.cityoflodz.com>

www.lodzkie.pl/en/economy

<http://en.www.uml.lodz.pl/index.php?str=1970>

www.rce.lodzkie.pl

www.sse.lodz.pl/index.php

www.bruksela.lodzkie.pl/en/links

РУМЪНИЯ

Тимишоара, Румъния

През последните години, Тимишоара претърпява значителен икономически бум, като броят на чуждестранните инвестиции, особено в отрасъла на високите технологии, се увеличава постоянно. Той често е смятан за втория най-проспериращ град в Румъния (след Букурещ).

6. Приложения

С изключение на няколко местни инвестиции, от страна на Европейския съюз в Тимишоара са направени много значителни инвестиции, по-специално от Германия и Италия, както и от САЩ. Континентал АГ произвежда гуми тук от няколко години. Линде произвежда технически газове, а част от електрическите инсталации за автомобилите на БМВ и Ауди се произвеждат от групата Дрекслмайер. Американската фирма Флекстроникс поддържа голям завод в западната част на града за производство на мобилни телефони и устройства за държавния инспекторат. Американската фирма Проктър & Гембъл произвежда перилни и почистващи препарати в Тимишоара. Швейцарската фирма Нестле произвежда тук вафли .

СЛОВЕНИЯ

Любляна, Словения

Промишлеността остава най-важния работодател в града, особено във фармацевтичната, нефтохимическата и хранително-вкусовата промишленост. Другите отрасли включват банкиране, финанси, транспорт, строителство, занаяти, услуги и туризъм. Общественият сектор осигурява работа в областта на образованието, културата, здравеопазването и местната администрация.

www.ljubljana.si

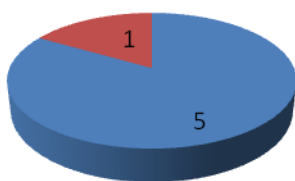
Информация за местните условия

Това предварително проучване касае осем града, разположени в седем различни европейски държави: Белгия, България, Германия, Полша, Румъния, Словения и Испания.

Най-големият град между партньорите по проекта е Лодз, с повече от 750 000 жители. Четири от други градове (Антверпен, Пловдив, Тимишоара и Любляна) са между 250 000 и 500 000 жители.

Трите останали партньори по проекта са разположени в градове с население под 250 000 жители (Тераса, Добрич и Бауцен).

В. Вземат ли участие учениците от вашия град в провеждане на стаж във фирми разположени в съседни градове?

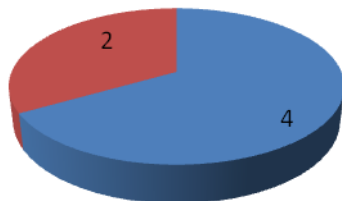
5: Да (BE, BG, DE, PL, SI)

1: Не (RO)

→ Във всички държави с изключение на Румъния учениците от града- партньор също вземат участие в провеждане на стаж във фирми разположени в съседни градове.

6. Приложения

В. Приемат ли фирмите разположени във вашия град ученици от съседни градове за провеждане на стаж?

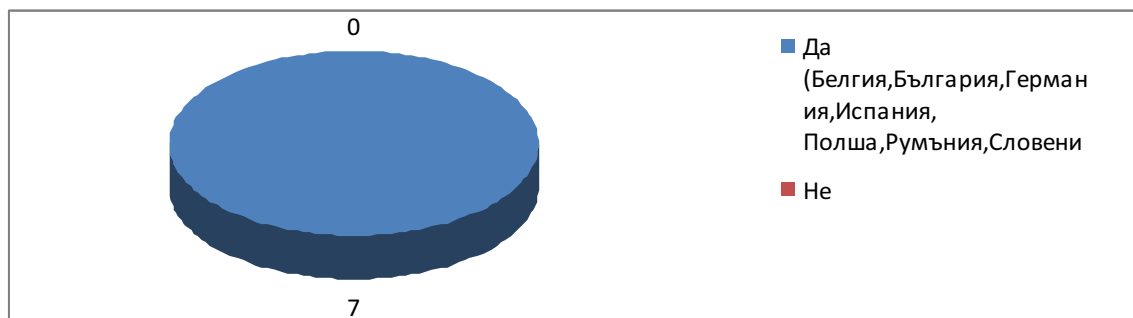
4: Да (BE, DE, PL, SI)

2: Не (BG, RO)

→ Повечето от фирмите на държавите разположени в града- партньор също приемат ученици от съседни градове за обучение на работно място. Изключенията са България и Румъния.

Правила за обучение на работно място

В1. Съществуват ли във вашата държава или регион правила за провеждане на стаж?

→ Във всички държави или региони на партньорите по проекта съществуват специфични правила за провеждане на стаж.

6. Приложения

В2. Разпределение на графика за провеждане на стаж, според правилата на вашата държава

БЕЛГИЯ Зависи от сектора.

БЪЛГАРИЯ 2 часа на седмица в училище за ППОО / 30 часа на седмица във фирма.

ГЕРМАНИЯ- 25 % в училище за ППОО / 75% в фирма. Броят е за двойната система. Подбраният график е част от правилата за съответния преподаван предмет.

ИСПАНИЯ От 300 до 700 часа в училище за ППОО (според специалността на обучение) /4 часа на ден във фирма.

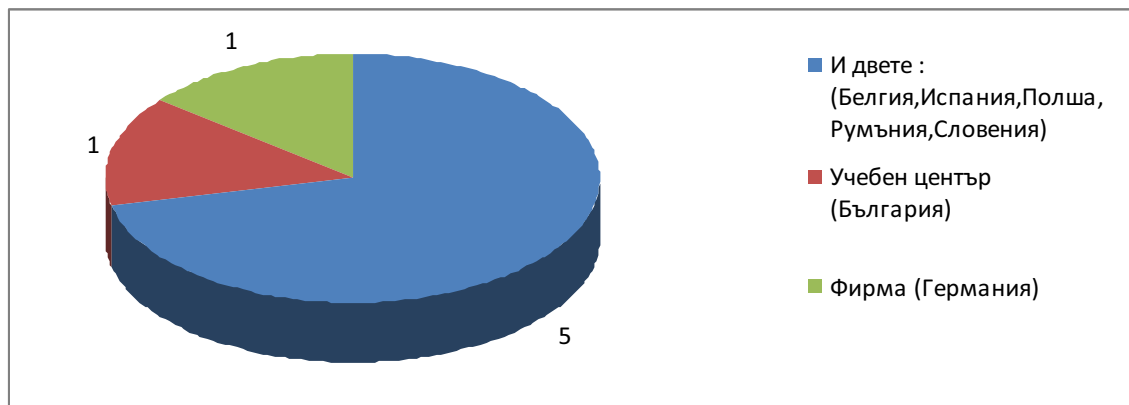
ПОЛША Графикът (брой часове) е различен според типа училище и програмите за професии.

Възможните места за обучение на работно място: училище за ППОО, фирма. Няма разпределение на графика между тези места.

РУМЪНИЯ Броят на часовете за обучение на работно място е в зависимост от учебния план на всяка образователна институция.

→ В повечето от държавите броят часове, който учениците прекарват в училище за ППОО или във фирма е в съответствие със специфичния учебен план на тяхната програма за обучение. В Германската двойна система учениците прекарват 25% от времето си в училище и 75% от времето си във фирма.

В3. Кой планира или програмира провеждането на стажа? (Възможни отговори: образователен център/фирма/заедно)

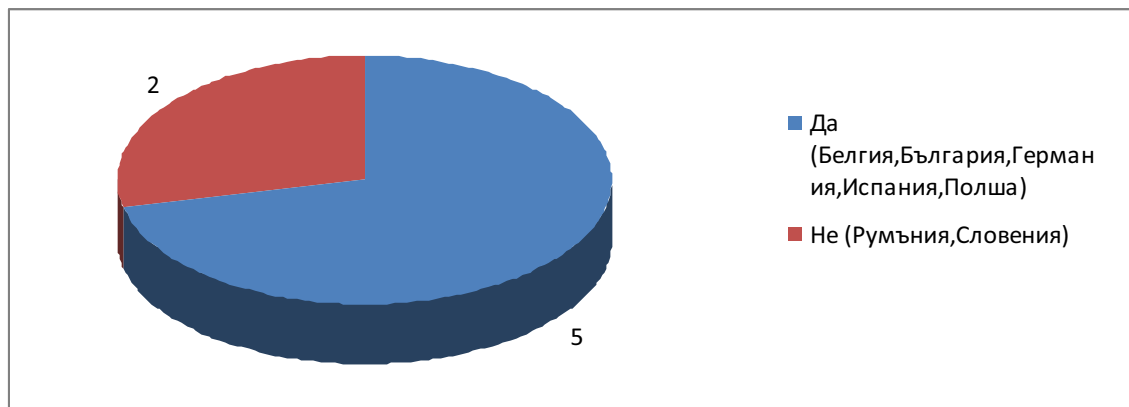

Заедно

→ В повечето от държавите обучението на работно място се планира съвместно от образователния център и фирмата. Изключения са България, където стажа се планира от образователния център, и Германия, където стажа се планира от фирмата.

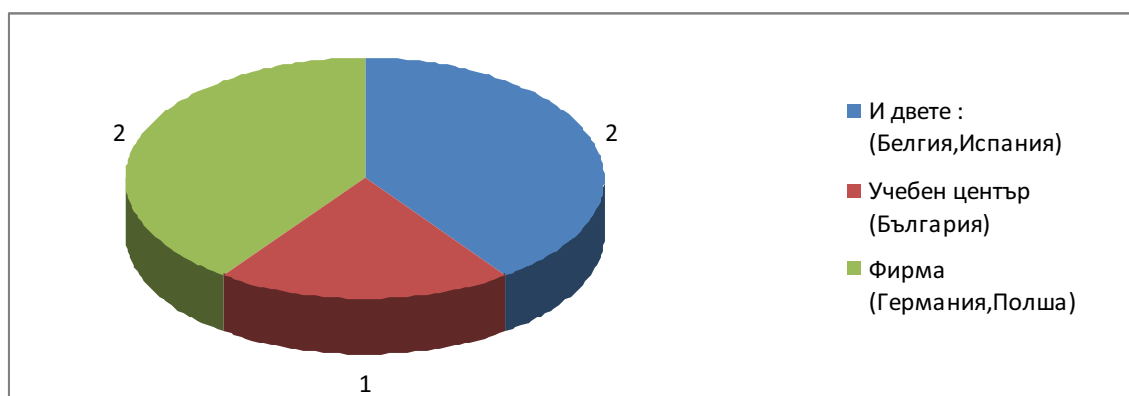
6. Приложения

В4. Предвидено ли е последващ преглед на работата на учениците при обучение на работно място?

→ В повечето от държавите е предвидено последващ преглед на работата на учениците по време на обучение на работно място. Не е такъв случая в Румъния и Словения.

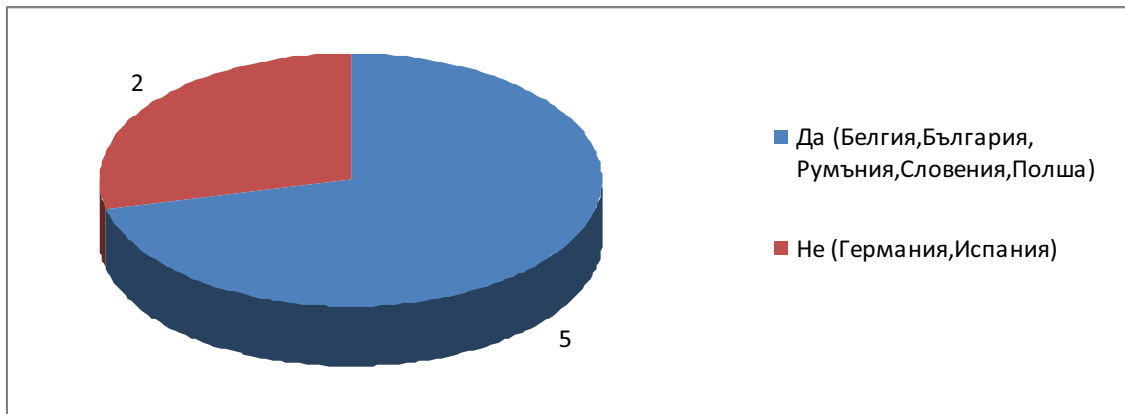
В5. Ако отговора на предишния въпрос е утвърдителен, кой ще отговаря за тази проверка ? (Възможни отговори: образователен център/фирма/заедно)

→ В държавите където се извършва последващ преглед на работата на учениците, за това могат да бъдат отговорни различни институции: образователния център, фирмата, или и двете институции.

6. Приложения

В6. Има ли официален формуляр за последващ преглед на обучението на работно място?

→ Има само две държави където се използва официален формуляр за последващ преглед на стажа: Германия и Испания.

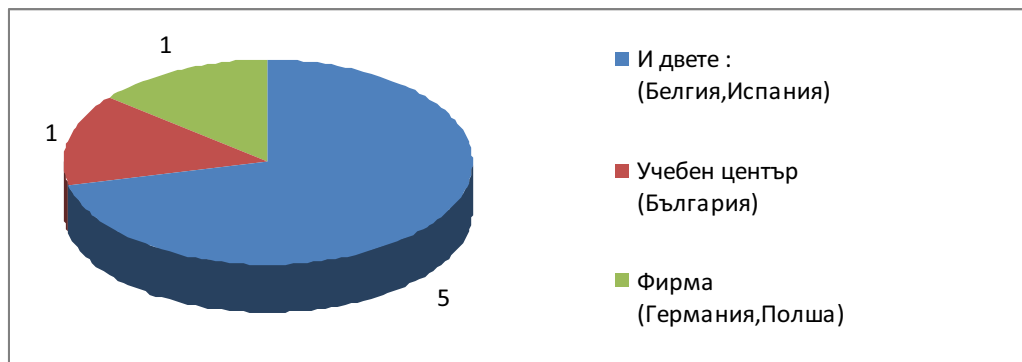
В7. Стажовете оценяват ли се както всеки един предмет от учебната година?

→ Във всички държави стажовете се оценяват както всеки един предмет от учебната година.

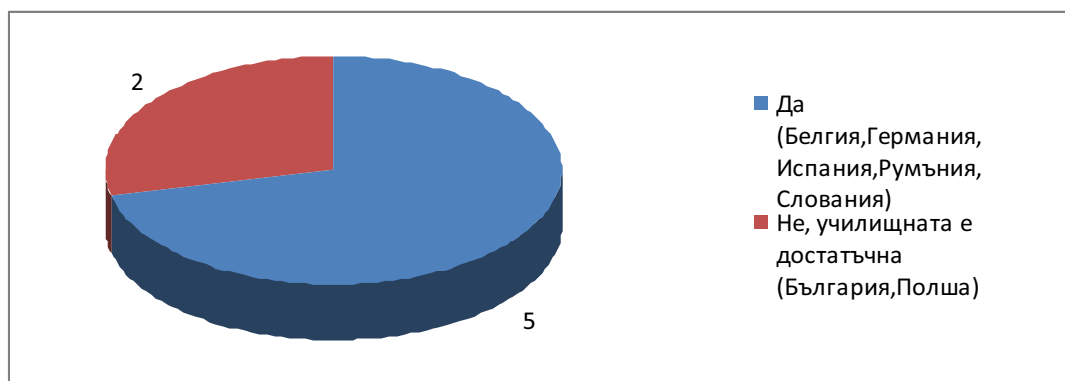
6. Приложения

В8. Кой отговаря за оценяването на стажовете? (Възможни отговори: образователен център/фирма/заедно)

→ В повечето от държавите оценяването на стажа е споделена отговорност на образователния център и фирмата. Въпреки това има две изключения. В България това оценяване се извършва от образователния център, а в Германия от фирмата.

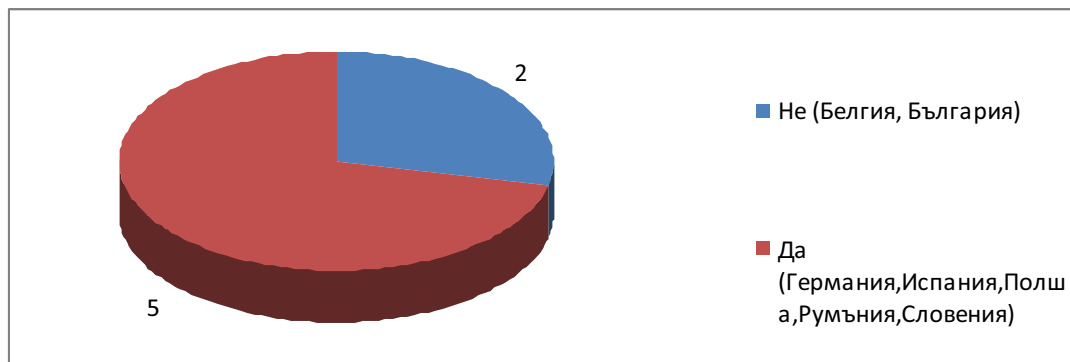
В 9. Регулациите по обучение на работно място установяват ли дали учениците трябва да имат застраховка различна от училищната?

→ В повечето от държавите правилата по обучение на работно място изискват учениците да имат различна застраховка от училищната. Само в България и Полша училищната застраховка е достатъчна.

6. Приложения

В 10. Текущите правила дават ли описание на фигурата на фирмения наставник?

→ В повечето от държавите текущите регулации описват ролята на фирмения наставник. Не е такъв случая в Белгия и България.

В 10.1 Ако предишния отговор е утвърдителен, то дефинирани ли са техните задачи? Кои ?

ГЕРМАНИЯ да: учебен план на стажа, изпълнение на стажа, предоставяне на всичкото необходимо оборудване и материали, оценка на стажа.

ИСПАНИЯ да: план за оценка на дейностите; изпращане, надзор и мониторинг на практическото обучение; съчетаване на здраве и безопасност с правилата на работното място; редовни контакти с училищния наставник; изготвяне на доклад за окончателна оценка.

ПОЛША да: учебен план на стажа, предоставяне на предоставяне на всичкото необходимо оборудване и материали, необходими квалификации на наставника за осигуряване на обучението на работно място, изпълнение на разпоредбите за здраве и безопасност на работното място, оценка на стажа.

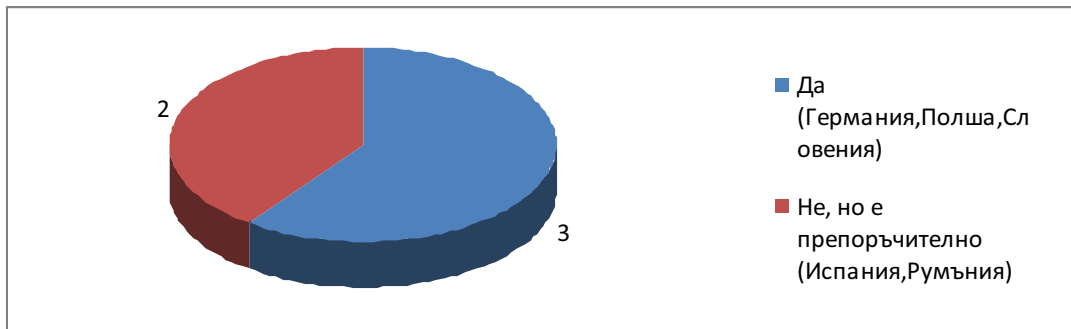
РУМЪНИЯ да: следгимназиално обучение ; осигуряване на логистична, техническа и технологична подкрепа; координация и оценка на стажа; отбелязване на редовното присъствие на учениците на стажа, предлагане на подкрепа по отношение на практическата програма/портфолио и осигуряване на необходимата логистика; изготвяне на окончателна оценка знанията на ученика.

СЛОВЕНИЯ да: инструктиране на училищния наставник.

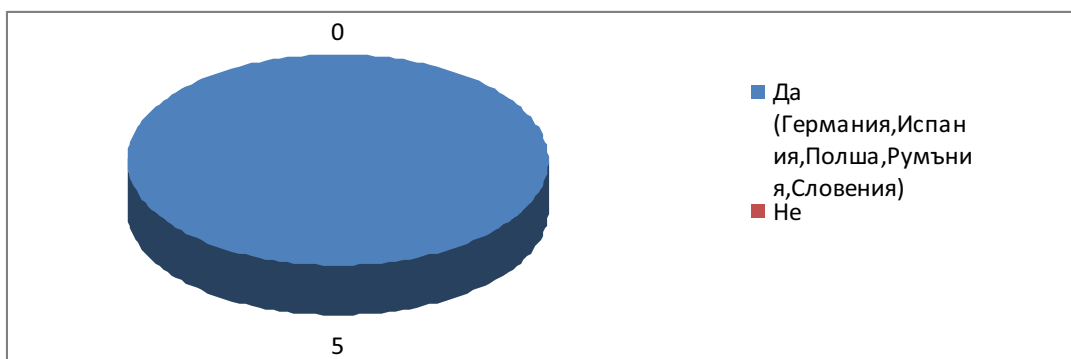

6. Приложения

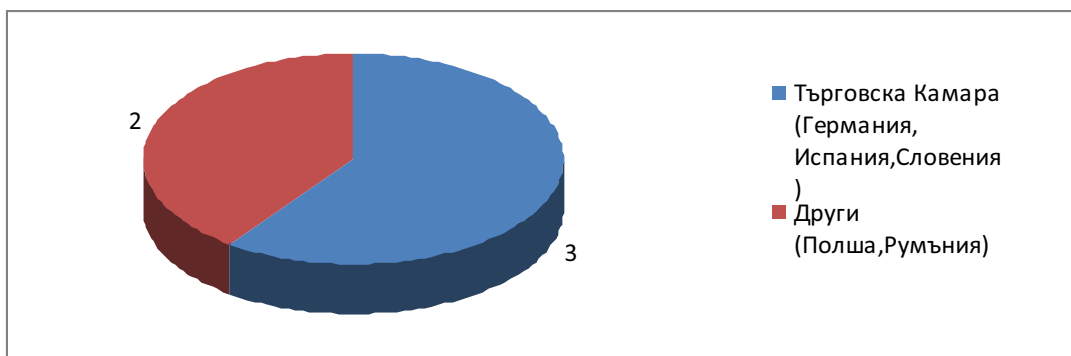
В10.2 Съществува ли задължително специфично обучение за училищния наставник?

В10.3 Провеждат ли се курсове за обучение на бъдещи фирмени наставници във вашата държава?

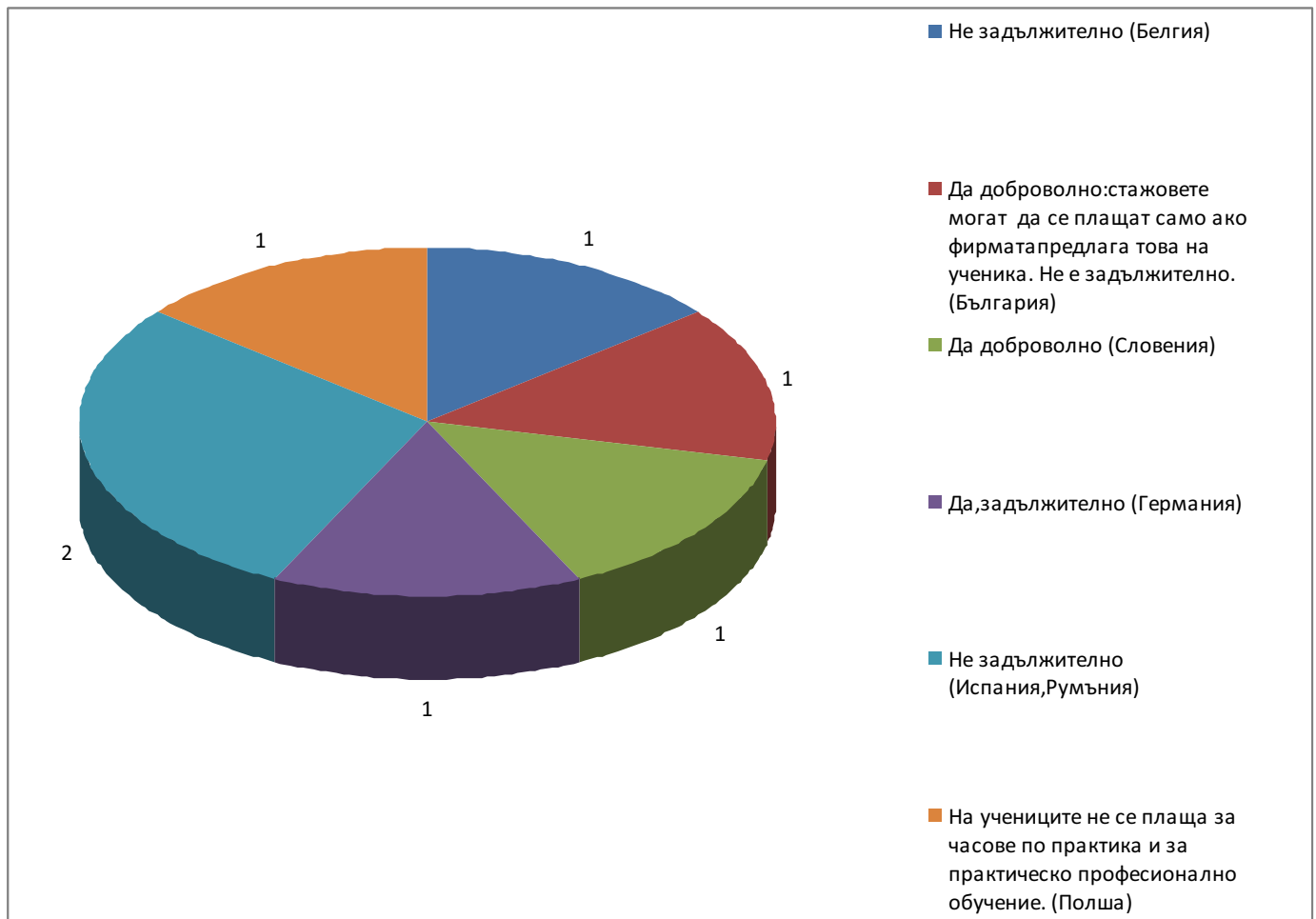

В10.4 Ако отговора е утвърдителен, кой провежда обучението?

6. Приложения

В 11. Заплащат ли се стажовете според правилата на работно място?

→ Само в Германия се изисква заплащане на учениците, извършващи обучение на работно място. Във всички останали държави, партньори по проекта, обучението на работно място се заплаща ако фирмата предложи на ученика такава възможност, но дори и тогава критерий за размера на заплащането не е определен.

6. Приложения

6.3. МЕТОДОЛОГИЯ ИЗПОЛЗВАНА ОТ МЕСТНИТЕ РАБОТНИ ГРУПИ

Информацията по-долу е предоставена на всички партньори по проекта по време на първата работна среща по проекта.

1. Обучението на работно място: концептуална рамка и цели

Целта на програмата Леонардо, която провеждаме е да се разработят материали и насоки за създаване на единно ръководство за международно кариерно развитие на учениците, извършващи обучение по време на стаж в предприятията.

Към професионалното обучение трябва да се подхожда като средство, чрез което на учениците се осигуряват теоретични и практически знания, за да бъдат гъвкави и да отговарят на нуждите на пазара на труда.

В тази рамка, обучението, проведено в центровете за професионално обучение трябва да е в съответствие с това, което става във фирмите по отношение както на теоретичните и концептуални основи, както и познанията за технологията и оборудването, което се предоставя.

Именно на този фон обучението по време на стаж става важна част от обучението на учениците, учещи по програми за професионално обучение като извънработна обучителна дейност.

Лице, което е на стаж, никога не може да заеме вакантно работно място.

Работният стаж трябва да води до:

- Актуализиране и засилване на теоретичните познания, научени в центровете за обучение.
- Ученици, придобили опит при работа с реално производствено оборудване.
- Осигуряване на възможност за учениците за придобиване на опит в производствена среда.
- Позволяване на фирмите да научат нещо за уменията и нагласите на потенциални бъдещи служители.
- Помагане на професионално обучаващите се ученици да придобият професионални умения и намерят работа.
- Прилагане на стратегии за сближаване между академичното образование и света на заетостта.

Цел и задачи на обучението на работно място в чужбина:

- Научаване на други методи на работа.
- Откриване на други култури.
- Научаване на други езици.
- Подобряване на личните CV-та.
- Привеждане в действие на понятието за принадлежност към Европейския Съюз.
- Възприемане на мобилността като реална възможност за лично развитие.

6. Приложения

2. Нужда от местни работни групи

'Работен пакет 2' в проекта посочва, че местните работни групи трябва да бъдат създадени така, че всеки от партньорите да може да използва знанията и опита на страната си за разпознаване на положителните и отрицателните фактори при осъществяване на работните стажове.

Намиране и ангажиране на ключовите партньори във всяка територия:

Трябва да бъдат намерени основните участници и активни фактори в областта на професионалното обучение във всяка територия (синдикати, бизнес асоциации, местното самоуправление, регионални органи, училища за ППОО, фирми, сдружения на ученици и всеки друг вид организация).

Следва да се представи проектът, както и да се повиши информираността сред местните участници във всяка страна, за да си насърча да участват в работна група.

Всеки партньор ще реши кои са ключовите партньори във всяка една територия и коя е най-добрата стратегия за постигане на тяхното ангажиране / участие в проекта. Избраните участници трябва да представляват територията.

Ето някои идеи, които могат да бъдат от полза:

- Изпращане на писма до различните партньори, обяснявайки им какво се прави и как могат да бъдат от полза.
- Организиране на местни пресконференции за представяне на проекта, което в същото време ще създаде очаквания за следващи дейности.
- Интервюта, срещи или лични контакти с:

Местни икономически дейатели:

- Водещи бизнесмени.
- Търговски Камари, бизнес федерации и организации, търговски асоциации, и т.н.

Професионални центрове за обучение

- Участието на всички видове професионални центрове за обучение (обществени, частни и т.н.) е важно.
- Препоръчително е извършването на предварителен контакт с администрацията на центъра.
- Засиленото техническо присъствие (координатор по стажа, наставник по стажа, и т.н.) е препоръчително при работните срещи на групите.

Власти

- Местен съвет; взема решения за най-подходящите отдели (образование, икономическо развитие, и двете, и т.н.)
- Регионална власт ; да бъдат оценени от всеки партньор във всяка страна, като се имат предвид характеристиките на съответната територия. Ако се прецени за необходимо, то ще трябва да реши кои отдели - образование или икономическо развитие, или и двете.

Синдикати

6. Приложения

- В много фирми синдикатите могат да бъдат ключов фактор, който да подпомага или възпрепятства работния стаж на учениците. Познаването на проекта и участието им може да се окаже от решаващо значение.

Ученици

- Посещаващи курсове по професионално обучение
- След като участниците вече са определени, трябва да се попълни една Местна работна група (ЛВ Формуляр)

Този файл трябва да се изпрати на координатора по проекта преди да се проведат местните работни срещи.

Формално създаване на местна работна група

Работната група трябва да се състои от поне:

- 2 ученици
- 2 учители
- 2 бизнесмени
- представители на синдикатите (максимум 2)
- 1 представител на всеки отдел от министерство (образование и/или заетост) който се смята за подходящ и който работи на територията.
- 2 представители от координиращи организации (Търговска Камара, бизнес асоциации, и т.н.)

'Координиращи организации' са лица, които могат да подпомагат процеса на стажуване на местно ниво. Партньорът може да е един, ако е подходящо.

Провеждане на първата среща:

- Представяне на групата.
- Определяне на целите за работата, която трябва да се извърши.
- Създаване и дефиниране на план за работа.
- Разпределяне на задачите на участниците в групата.
- Определяне на дати и време за бъдещи срещи.

Общи правила за срещите:

- Поканата за събранието и дневния ред трябва да се дават предварително.
- Последващи контролни телефонни разговори са препоръчителни с цел осигуряване на добра активност на всяка среща.
Винаги трябва да се водят протоколи, които да включва решенията, които се вземат на всяка среща. Те трябва да се вписват във формуляр (РГ формуляр)

В рамките на 10 дни след срещата на координатора по проекта трябва да се изпратят следните документи:

6. Приложения

- Протоколът от срещата.
  - Снимки от срещата.
  - Публикувани материали в пресата относно проекта.
  - Определени дати за следваща среща.
- Трябва да се положат усилия за осигуряване на одобряване на взетите решения и документи с взаимното съгласие на участниците.
  - Ако такъв консенсус е невъзможен, то различията трябва да бъдат посочени в протоколите със забележка за секторите на несъгласие.
  - Трябва да бъдат проведени поне три срещи.

Работен план за местните работни групи

Задачите на местните работни групи се разделят на три етапа:

- 1 ви етап: срещи на местните работни групи за събиране на информация, вътрешна дискусия на местната работна група, изготвяне на окончателен доклад.

Това е етап, който подготвяме в момента; той е основание за свикване на тази среща и какво ще говорим по-нататък.

Останалите етапи, са посочени само за информация.

График: от 1 февруари 2009 до 31 август 2009 (предаване на окончателния документ). Всеки местен партньор трябва да изпрати графика си имайки в предвид датата за предаване на окончателния доклад. (Този график трябва да се предостави на програмния координатор).

- 2ри етап: помощ за проверка и принос към ръководството в процеса на написване (като съ-участници в окончателния документ).

След завършването на първия етап, би било полезно, ако групите продължават да са активни.

Работата им на този етап ще бъде насочена към даване на своя принос с цел осигуряване на качеството на окончателното ръководство.

График: този етап ще се обсъжда задълбочено на следващата среща на партньорите (Май 2010)

- 3-ти етап: чертаене на стратегията за разпространение/информиране на окончателното ръководство Леонардо на териториите им

Изготвяне на план, който допринася за по-добрата стратегия за постигане на местен и международен опит.

Заклучения – окончателен доклад за разпространението/информирането.

График: този етап ще се обсъжда задълбочено на следващата среща на партньорите (Май 2010)

По-долу са предвидените дейности за първи етап:

6. Приложения

1 ви етап:

Планирани срещи на местните работни групи за събиране на информация, вътрешна дискусия на местните работни групи, изготвяне на окончателен доклад.

- Да се планират срещи на местните работни групи за събиране на информация.
- Вътрешна дискусия на местните работни групи
- Изготвяне на окончателен доклад.

Планиране на срещи на местните работни групи за събиране на информация

По-долу са някои насоки за работата на местните работни групи:

- В окончателния доклад ТРЯБВА да се дадат решения на повдигнатите въпроси. Въпреки това, всеки местен партньор има право да разшири въпросите, които ще се разглеждат, с цел да се съпостави информацията, която се смята за интересна, и която влияе положително за повишване на качеството на окончателния доклад.
- Трябва да бъдат проведени най-малко три срещи на местните работни групи, въпреки, че всеки партньор решава сам за своите вътрешни работни процедури.

Като пример: местният партньор може да обсъди всеки раздел с всеки сектор поотделно и след това да приведе информацията до местната работна група за обсъждане, или пък да работи с темите на всеки сектор в местната работна група и да проведе дискусия между всички сектори заедно.

- Някои от въпросите се повтарят между различните сектори именно защото идеята е да се получи представа от всички гледни точки.

Работна група

1) Въпроси, които ще се оценяват с различните сектори.

2/ Описание на ролята, която ще се изпълнява от участниците, ангажирани в провеждането на международен стаж

1) Въпроси, които ще се оценяват с различните сектори.

Секторите, с които ще обсъждаме оценъчни/дискусионни въпроси в срещите на местните работни групи са:

- Бизнес.
- Образователният сектор.
- Профсъюзи.
- Ученици.
- Представители на правителството и координиращите организации.

Съществени въпроси за оценка от бизнес сектора:

- Мислите ли, че компаниите имат желание да приемат на стаж местни ученици?
- А тези от други държави?
- Необходимо ли е да се повиши осведомеността на местно ниво?
- Ако смятате, че е така, то в кои сектори трябва да се предприемат мерки?
- Какъв трябва да е фокуса при дейностите за повишаване на осведомеността?
- Ако дейностите за повишаване на осведомеността са необходими, то кой смятате че е най-добре да ги извърши и как трябва да се проведат?

6. Приложения

- Какви предимства може да донесе за бизнес сектора приемането на местни и чуждестранни ученици на работен стаж?
- Има ли някакви затруднения?
- Как оценявате опита си от приемане на стажуващи ученици?
- Местни или чуждестранни?
- На базата на вашия опит, силни и слаби страни?
- Каква трябва да бъде препоръчителната минимална и максимална продължителност на стажовете на учениците в предприятията от гледна точка на бизнеса?
- Препоръчителна минимална и максимална възраст на стажуващите ученици.
- Какъв тип връзка мислите, че има между местните фирми и професионалните центрове за обучение?
- Трябва ли да се подобри? Какво трябва да се извърши?
- Общи характеристики на желанния профил на стажуващите ученици: местни и чуждестранни.
- Проблем ли е езикът?
- На какви езици смятате, че трябва да се провеждат международните стажове във вашата среда?
- Според вас кое време от годината е най-добро за учениците за провеждане на стажовете? Защо?
- Секторът, който представлявате ще даде ли покрепата и сътрудничеството си, доколкото може, за да осигури качествени стажове за местни и чуждестранни ученици? Какво смятате, че можете да допринесете?
- Други аспекти, които смятате, че може да са интересни?

Съществени въпроси за оценяване от образователния сектор:

- Вашите ученици ходят ли редовно на стаж в местните фирми? А в такива зад граница?
- Как оценявате тези стажове?
- Вашите ученици биха ли ходили на стаж зад граница?
- Смятате ли, че това е добре за учениците ?
- Смятате ли, че местните компании желаят да приемат местни ученици за стажове? А такива от други държави?
- Мнението ви за местните стажове?
  - Осигуряват ли фирмите възможности и удобства?
  - Добре ли са приети учениците във фирмите?
  - Имат ли учениците фирмен наставник в предприятието ?
- Необходимо ли е повишаване на осведомеността на местно ниво?
- Ако мислите, че да, в кои сектори следва да бъдат предприети действия?
- Къде трябва да се наблегне при дейностите за повишаване на осведомеността?
- Ако действията за повишаване на осведомеността са необходими, кой смятате е най-добре да ги извърши и как трябва да се извършат?
- От образователна гледна точка, какви преимущества смятате, че има изпращането на ученици за извършването на местни и международни стажове?
- Има ли пречки?
- Как ще оцените, на база собствен опит, местните и международни ученически стажове във фабриките?
- Силни и слаби страни на стажовете във фабрики?
- От учебна гледна точка, каква минимална и максимална продължителност на стажа е препоръчителна?
- По кое време на учебните занимания са най-полезни стажовете в местните предприятия?
- А международните ?

6. Приложения

- Мислите ли, че извършваните стажове от учениците са подходящи за обучението, което те получават в центъра?
- Препоръчителна минимална и максимална възраст на учениците за провеждане на стажовете.
- Какъв вид отношения смятате, че съществуват между местните фирми и професионалните центрове за обучение?
- Трябва ли да се подобрят? Какво трябва да се направи?
- Смятате ли, че езикът е проблем при провеждането на международните стажове?
- Ще даде ли секторът, който представлявате, подкрепата и сътрудничеството си, доколкото може, за да се проведат качествени стажове за местни и международни ученици?
- Други аспекти, които смятате, че могат да бъдат интересни.

Съществени въпроси за оценка от синдикатите:

- Как оценявате ученическите стажове в предприятията?
- Смятате ли, че могат да са полезни за учениците?
- Смятате ли, че могат да са полезни за предприятията?
- Смятате ли, че могат да са полезни за сегашни или бъдещи работници?
- От профсъюзна гледна точка, какви предимства смятате, че може да има приемането на местни и международни ученици върху работния стаж?
- Има ли пречки?
- Бихте ли увеличили стажовете в предприятията във вашия сектор или във вашата компания?
- Смятате ли, че компаниите желаят да приемат на стаж местни ученици?
- А тези от други държави?
- Нужно ли е повишаване на осведомеността на местно ниво?
- Ако смятате, че е така, то в кои сектори трябва да се предприемат мерки?
- Какъв трябва да е фокуса при дейностите за повишаване на осведомеността?
- Ако действията по повишаване на осведомеността са необходими, кой мислите, че е на-добре да ги извърши и как трябва да се извършат?
- От профсъюзна гледна точка, каква трябва да е препоръчителната минимална и максимална продължителност на ученическите стажове в предприятията?
- Препоръчителна минимална и максимална възраст на учениците извършващи стажове.
- Какъв вид взаимоотношения мислите, че има между местните фирми и професионалните центрове за обучение?
- Трябва ли да се подобрят? Какво трябва да се извърши?
- Ще даде ли своята подкрепа и сътрудничество сектора, който представлявате, дотам че да се проведат качествени стажове за местните и международни ученици? С какво мислите, че можете да помогнете?
- Други аспекти, които смятате за интересни.

Съществени въпроси за оценка от учениците:

- Извършват ли редовно стажове учениците от вашия район в местни фирми? А тези зад граница?
- Как оценявате тези стажове?
- Мислите ли, че те са нещо добро за учениците?
- Мислите ли, че компаниите имат желание да приемат ученици за местни стажове?
- А тези от други държави?
- Вашето мнение за местните стажове:
  - Осигурява ли бизнеса възможности и удобства?

6. Приложения

- Добре ли са приети учениците в компаниите?
- Имат ли учениците фирмен наставник в предприятието?
- Необходимо ли е повишаване на осведомеността на местно ниво?
- Ако смятате, че е, то в кои сектори трябва да се предприемат действия?
- Какъв трябва да е фокуса при дейностите за повишаване на осведомеността?
- Ако действията по повишаване на осведомеността са необходими, кой мислите, че е на-добре да ги извърши и как трябва да се извършат?
- От ученическа гледна точка, каква е препоръчителна минимална и максимална продължителност на стажовете в предприятието?
- Препоръчителна минимална и максимална възраст на учениците извършващи стажове.
- Кое е най-подходящото време от годината според вас за ученици да посещават стажовете? Защо?
- Съответстват ли стажовете, които извършвате на обучението, което получавате в центъра
- Какъв вид взаимоотношения мислите, че съществуват между местните фирми и професионалните центрове за обучение?
Трябва ли да се подобрят? Какво трябва да се свърши?
- Какви предимства виждате като ученици при изпращането на ученици да извършат местни и международни стажове? Има ли пречки?
Смятате ли, че езикът е проблем при провеждането на международни стажове?
- Дава ли своята подкрепа и сътрудничество сектора, който представлявате за да се проведат качествени стажове за местните и международни ученици? С какво мислите, че можете да помогнете?
- Какво очаквате/нуждаете се от посредническите организации, които ви приемат в назначената държава?
- Други аспекти, които смятате за интересни.

Въпроси за оценяване от държавните и посредническите организации

- Как оценявате ученическите стажове в предприятията?
Мислите ли, че компаниите имат желание да приемат ученици за местни стажове?
- А тези от други държави?
- Необходимо ли е повишаване на съзнанието на местно ниво?
- Ако мислите, че е, то в кои сектори трябва да се предприемат действия?
- Какъв трябва да е фокуса при дейности за повишаване на осведомеността?
- Ако дейностите по повишаване на съзнанието са необходими, кой мислите, че е най-добре да ги извърши и как трябва да се извършат?
- Какъв вид взаимоотношения мислите, че съществуват между местните фирми и професионалните центрове за обучение?
- Трябва ли да се подобрят? Какво трябва да се свърши?
- На кои езици смятате, че трябва да се провеждат международните стажове във вашия регион?
- Има ли отдел във вашата организация, който работи за подобряване на професионалното обучение и/или е свързан със стажовете в предприятията?
- Секторът който представлявате ще окаже ли възможната подкрепа и съдействие за провеждането на качествени стажове за местни и международни ученици. Какво мислите че може да допринесете?
- Други възможни интересни аспекти.
- Имате ли програми или проекти предвиждащи провеждането на международни стажове ?

6. Приложения

2) Описание на ролята, която ще изпълняват участниците, ангажирани в международното обучение на работно място

Нужно е включването на хора с опит в редица области за да се гарантират качествени международни стажове.

Посредници, които може да са необходими , както следва:

- Лице за връзка, представляващо координиращата организация на изпращащата държава.
- Лице за връзка, представляващо координиращата организация на приемащата държава.
- Ученик.
- Училища за ППОО или колежи, които изпращат ученици в чужбина.
- Фирми.
- Фирмени наставници.

С цел по-пълна информация, в този раздел са включени всички необходими, различните участници, а така също и списъкът на задачите и отговорностите им, както и минималните изисквания, на които трябва да отговарят.

От местните работни групи се очаква да направят свои собствени предложения чрез промяна, разширяване или пренаписване на първоначалните такива.

- Лице за връзка, представляващо координиращата организация на изпращащата държава.

Задачи и отговорности:

- Контакт с посредническата организация по направление.
- Информация за приемащата държава/ град / препоръки.
- Езиково обучение в държавата по направление.
- Наблюдение на стажовете.

Минимални изисквания:

- Лице, което познава добре обстановката:
  - Град, фирми, настаняване.
  - Запознат с философията на стажовете в предприятията.

Лице за връзка, представляващо координиращата организация на приемащата държава

Задачи и отговорности:

- Търсене на предприятия в които да се извършат стажовете.
- Търсене на места за настаняване на учениците.
- Приемане на учениците в държавата по направление.
- Винаги на разположение в случай на нужда.
- Мониторинг на провеждането на стажовете.

6. Приложения

Минимални изисквания:

- Лице, което познава обстановката добре:
  - Градът, фирмите, настаняване.
  - Запознато с философията на стажовете в предприятията.
  - Добри контакти в града.

Ученик:

Задачи и отговорности:

- Грижа за даденото им оборудване.
- Изпълнение на дадените им задачи.
- Осигуряване на редовна информация на лицето за връзка, представляващо посредническата организация.
- Спазване и изпълнение на работното време на компанията.
- Изготвяне на доклад за стажа.

Минимален брой включени точки:

- Данни за учениците.
- За фирмата.
- Продължителност на стажа.
- Изпълнени задачи.
- Графики.
- Копие на удостоверение за завършен стаж.
- Силни страни на стажа (по какъв начин е бил полезен за мен, какво наистина съм получил).
- Слаби страни (какво не е било наред: настаняване, нещо във фирмата по време на стажа, и т.н.).

Минимални изисквания:

- Достатъчни знания на работния език (Английски или езика на приемащата страна).
- Минимално ниво на професионални зания, изисквани за стажа.
- Минимална/максимална възраст.
- Ако ученикът е непълнолетен: изискуемото специално разрешение.
- Предварителни познания за държавата преди отпътуване.

ППОУ Училища или колежи, които изпращат ученици

Задачи и отговорности:

- Описание на задачите, които ученикът може да извърши.
- Описание на характеристиката на ученика.
- Повишаване на осведомеността и информацията на учениците.
- Споразумения за стажа – предложен общ модел.

6. Приложения

- Застраховки:
  - Пътуване.
  - Покриване на телесно увреждане.
  - Финансова и гражданска отговорност.
  - Застраховка във фирмата.
- Спецификация и съдържание на стажовете.
- Предложение за работен план.
- Минимален брой точки, които трябва да съдържа работния план: задачи, които ученикът вече е изпълнил, знания, които са придобили и задачи, които могат да изпълнят на основата на тези знания, други задачи, които могат да мотивират ученика, и т.н.
- Оценка на стажа (заедно с фирмата).
- Вид оценка (обикновено непрекъсната – описание).
- Къде се дава оценката, дали има официален дневник.
- Описание на критериите за оценка на ученика, фирмата и наставника.
- Удостоверение за завършен стаж:
  - Какво представлява.
  - Какво да бъде посочено в него.
  - Предложен образец.
  - Определяне коя институция е отговорна за издаване на удостоверението.

Приемащи фирми:

Задачи и отговорности:

- Посрещане на ученика.
- Приспособяване на методите на стаж към професионалните умения на ученика
- Даване на основни материали и насоки, които да осигурят добър резултат от стажа: компютър, маса, работно оборудване и подходящи мерки за безопасност, и т.н.
- Оценка на стажа. (Заедно с училището или колежа).
- Вид оценка (обикновено постоянна – описание).
- Къде се дава оценката, дали има официален дневник.

Минимални изисквания:

- Съобразяване с правилата за здраве и безопасност.
- Лесно достъпни.
- Подходяща големина на фирмата (брой работници, оборот, и т.н.).
- Подходящо оборудване.

Фирмени наставници:

Задачи и отговорност:

- Посрещане на ученика във фирмата.
- Наставничество и ръководство при изпълнението на стажа.
- Осигуряване на качествен стаж във фирмата.
- Даване на възможност за изпълнение на програмата.
- Оценка и окончателен доклад за стажа (ако е необходимо – в зависимост от програмата).

6. Приложения

Минимални изисквания:

- Достатъчно познаване на езика използван за комуникация с ученика.
- Преподавателски умения.
- Специфични обучение / опит като фирмен наставник.

Вътрешни дискусии на местните работни групи

След като се съберат мненията на сектора, те имат нужда да бъдат анализирани преди изготвянето на окончателния доклад, който ще покаже гледната точка на всеки сектор за провеждането на стажове в предприятията.

Изготвяне на окончателния доклад

Този окончателен доклад ще изложи аспектите, които са били съгласувани, а също така ще очертае разделите, в които е имало разногласия, с посочване на гледната точка на всеки сектор, в случай на несъгласие.

Този доклад следва да бъде доставен на програмния координатор до 31 август 2009.

Трябва да се спазва препоръчителната структура, за да се улесни събирането на всички предложения от различни агенти (FR образец).

Схема на окончателния доклад:

- Как се идентифицират различните участници.
- Как е бил извършен контакта: телефон, писмо, интервю, и т.н.
- Използвана стратегия за ангажиране на участващите в проекта.
- Списък на хората / институциите с които направен контакт.
- Списък на хората / институциите, които са членове на работната група.
- Крайни заключения от срещите с гледната точка на:
  - Бизнесмените
  - Учениците
  - Училищата и колежите
  - Посредническите организации
  - Социалните и икономически партньори
- Забележки и местни особености на стажовете в предприятията в страната, които следва да бъдат взети под внимание.
- Окончателни заключения за целия проект. Препоръки относно международните стажове в предприятията.
- Приложения: материали, които могат да бъдат приложени като допълнение към доклада, и които са били предоставени от членовете на работната група (по избор).